

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1845/2023
22.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство здравља, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 207/2023 од 10.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 22.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 207/2023 од 10.02.2023. године тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Врању П1 186/22 од 06.12.2022. године и **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова поступка у износу од 55.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да на име трошкова поступка по ревизији исплати тужилји износ од 29.664,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 207/2023 од 10.02.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Врању П1 186/22 од 06.12.2022. године тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилја тражила да се обавезе тужена да јој на име потраживања које има према Здравственом центру у Врању по решењу Основног суда у Врању ИИ 4136/17 од 17.07.2017. године, исплати на име дуга због неплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од априла 2013. године до краја новембра 2014. године новчане износе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате, као и износ од 49.372,00 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом од 10.04.2017. године до исплате и износ од 6.972,00 динара на име трошкова извршног поступка у предмету Основног суда у Врању ИИ 4136/17, те да јој на име накнаде трошкова парничног поступка плати износ од 72.832,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилја да накнади туженој трошкове

парничног поступка у износу од 55.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке о трошковима поступка до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 403. став 2. тачка 2. и чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је тужилина ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем о извршењу Основног суда у Врању ИИ 4136/17 од 17.07.2017. године одређено је извршење на новчаним средствима на рачуну тужилиног послодавца, Здравственог центра у Врању, ради наплате њеног новчаног потраживања из радног односа досуђеног судским поравнањем П1 637/16 од 09.03.2017. године, са трошковима парничног и извршног поступка. Извршење спроводи јавни извршитељ који је 07.08.2017. године донео закључак о спровођењу извршења ИИ 1592/17. Извршење предложеним средством извршења није спроведено јер је извршни дужник у непрекидној блокади од 11.05.2016. године. Тужена је оснивач тужилиног послодавца који се финансира из различитих извора, претежно из уступљених јавних прихода.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 14. став 1. и 3. Закона о стечају у вези са чланом 11. став 1. и 3. истог закона усвојио тужбени захтев. По становишту тог суда, тужена солидарно одговара за обавезе тужилиног послодавца чији је оснивач, а над којим се не може спровести стечајни поступак иако је остварен један од услова за отварање стечаја - трајна неспособност плаћања. По оцени првостепеног суда, истакнути приговор застарелости тужилиног потраживања, заснован на одредби члана 196. Закона о раду, није основан јер је тужилино потраживање утврђено извршном исправом.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби тужене, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По становишту тог суда, солидарна одговорност тужене у смислу члана 14. став 3. Закона о стечају могла би се установити тек уколико би поступак извршења против извршног дужника - Здравственог центра у Врању, био обустављен применом члана 129. став 1. тачка 6. Закона о извршењу и обезбеђењу, јер је извршење постало немогуће или не може да се спроведе из других разлога (пропао је предмет извршења, извршни дужник нема имовину и слично).

По оцени Врховног суда, изложено правно становиште другостепеног суда није правилно, због чега су основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 14. став 3. Закона о стечају успостављена је законска солидарна одговорност оснивача правног лица над којим се не спроводи стечајни поступак. Према ставу 1. тог члана, стечајни поступак се не спроводи према правним лицима

чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета Аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе. Законска солидарна одговорност оснивача, предвиђена наведеном законском одредбом, активира се без испуњења неког додатног услова увек када се у односу на правно лице над којим се не спроводи стечајни поступак оствари неки од услова за отварање стечаја прописаних чланом 11. Закона о стечају.

Одредбом члана 414. став 1. Закона о облигационим односима предвиђено је да сваки дужник солидарне обавезе одговара повериоцу за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење од кога хоће све док не буде у потпуности испуњена, али кад један дужник испуни обавезу, она престаје и сви се дужници ослобађају.

У конкретном случају, тужена је оснивач Здравственог центра Врање - тужиљиног послодавца, који је правноснажном и извршном судском одлуком обавезан на исплату новчаног потраживања тужиле из радног односа. Послодавац тужље се претежно финансира из уступљених јавних прихода (доприноса за обавезно здравствено осигурање) добијених од Републичког фонда за здравствено осигурање. Тужилин дужник је у непрекидној блокади дужи временски период, због чега је испуњен услов за отварање стечаја предвиђен чланом 11. став 2. тачка 1. и став 3. Закона о стечају, али се над њим стечајни поступак не може спровести у смислу члана 14. став 1. тог закона, због чега је и настала солидарна одговорност тужене прописана ставом 3. тог члана за обавезе тужиљиног послодавца утврђене извршном исправом.

Правно становиште другостепеног суда да солидарна одговорност тужене настаје тек након обуставе извршног поступка из разлога предвиђеног чланом 129. став 1. тачка 6. Закона о извршењу и обезбеђењу није прихватљиво. Такво правно становиште нема утемељење у одредби члана 14. став 3. Закона о стечају, а његово прихватање значило би искључење солидарне одговорности тужене и успостављање њене супсидијерне одговорности.

Правилно је првостепени суд оценио и основаност истакнутог приговора застарелости тужиљиног потраживања. Примени одредбе члана 196. Закона о раду којом је прописано да сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе има места само до подношења тужбе којом запослени захтева наплату тих потраживања. Када је о том потраживању одлучено правноснажном судском одлуком или одлуком другог надлежног органа, или поравнањем пред судом или другим надлежним органом, примењује се рок застарелости прописан чланом 379. став 1. Закона о облигационим односима у трајању од 10 година, и за она потраживања за која закон иначе предвиђа краћи рок застарелости. У конкретном случају, тужиљино новчано потраживање утврђено је судским поравнањем ПП 637/16 од 09.03.2017. године са роком испуњења обавезе њеног послодавца од 30 дана. Тужба у овом спору је поднета 21.04.2021. године, пре истека рока застарелости прописаног чланом 379. став 1. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка поступка по ревизији, садржана у другом ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. ЗПП. Тужилца је успела у поступку по ревизији и зато има право на накнаду трошкова тог поступка за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара и за судску таксу за ревизију и за одлуку по ревизији у траженим износима од по 5.832,00 динара.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић